

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes i 5 eksemplarer svar på spørgsmål nr. 38 (Alm. del - bilag)
stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 7. juni 2005.

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtuv@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Spørgsmål nr. 38 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 7. juni 2005 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (Alm. del - bilag)

Spørgsmål 38

I forlængelse af samrådet med ministeren den 1. juni 2005 om ministermødet i Bergen den 19-20. maj 2005 vedrørende Bologna processen bedes ministeren sende et notat til udvalget med kommentarer til de enkelte punkter i kommunikøet fra konferencen. Særligt ønskes kommentarer med hensyn til, hvor der fra dansk side kan gøres en indsats, bl.a. i forhold til erfaringsudveksling med de nyeste medlemslande.

Svar:

Bergen kommunikøet, som tidligere er tilsendt udvalget med brev af 20. maj 2005, er inddelt i en indledning og 5 hovedafsnit, der vil blive gennemgået hver for sig. Som aftalt med udvalget fremsendes senere en oversigt over gennemførelse, hvorfor disse spørgsmål ikke kommenteres her.

Indledning:

Ud over at bekræfte tidligere indgåede forpligtelser siden Bologna processens start i 1999 bydes Armenien, Azerbajjan, Georgien, Moldavien og Ukraine velkommen som medlemmer og man forpligter sig til at hjælpe de nye medlemslande til at gennemføre processens mål.

Kommentar: Bologna processen som mellemstatslig samarbejde omfatter nu 45 lande, hvoraf knap halvdelen ikke er medlem af EU. Inden for Bologna kredsen er det især Europarådet, der organiserer ønsket hjælp til nye medlemslande, bl.a. gennem konferencer. Danmark har deltaget med foredragsholdere ved disse konferencer. Herudover bidrager Danmark på henvendelser, der måtte komme. Det er således aftalt med det ukrainsk undervisningsministerium at holde et fælles seminar i Kiev i efteråret 2005 med erfaringsudveksling. Vi har endvidere fået henvendelse om deltagelse i et udviklingsprojekt om "National Qualifications Frameworks" med en række Balkan-lande.

I. Partnership

Afsnittet understreger vigtigheden af medvirken fra uddannelsesinstitutioner, lærerpersonale og studerende. Der bydes også velkommen til de nye repræsentanter for de sociale parter.

Kommentar: Dette er også et dansk synspunkt, der afspejles i den måde, Bologna processen er organiseret på i Danmark.

II. Taking stock

Afsnittet konstaterer generelt, at der er sket betydelige fremskridt i medlemslandene, især på de tre prioritetsområder, der var genstand for særlig afrapportering (rapporten "Bologna Process Stocktaking" er oversendt til udvalget med brev af 9. juni 2005).

Kommentar: Dette gælder også i Danmark, der udviste fuld målopfyldelse på de tre områder.

II,1 The degree system

Efter at have konstateret gode fremskridt i gennemførelsen af trin-strukturen i de højere uddannelser, vedtog konferencen den overordnede kvalifikationsramme for Det Europæiske Højere Uddannelsesområde.

Kommentar: Danmark har med "Den danske Kvalifikationsnøgle" fra 2003 været i frontlinien af denne udvikling og har ledet arbejdet med den overordnede europæiske kvalifikationsramme. Med økonomisk støtte fra EU-kommissionen afholdt Danmark i januar 2005 en konference om emnet med deltagere fra 40 europæiske lande. Tankegangen er en del af uddannelsesbekendtgørelsen for universitetsuddannelser, hvor der tales om kompetenceprofiler. Udviklingsarbejde er igangsat på de korte og mellemlange videregående uddannelser.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

II,2 Quality assurance

Konferencen vedtog standarder og retningslinier for kvalitetssikring. Man forpligtede sig til at anvende den foreslåede model for evaluering af kvalitetssikringsinstitutter og tilsluttede sig princippet om et Europæisk Register for Kvalitetssikringsinstitutter.

Kommentar: Forslaget til europæiske standarder er udarbejdet under dansk ledelse, og afspejler i vid udstrækning dansk praksis på området.

II,3 Recognition of degrees and study periods

Efter at have konstateret at Lissabon konventionen (Recognition of Qualifications concerning Higher Education) er ratificeret af et flertal af landene, forpligtede man sig til at udarbejde nationale planer for forbedring af procedureerne for anerkendelse af udenlandske eksaminer.

Kommentar: Lissabon konventionen er fuldt gennemført i Danmark.

III. Further challenges and priorities

III,1 Higher Education and research

Vigtigheden af forskning og forskeruddannelser for Det Europæiske Højere Uddannelsesområde fremhæves. Forskeruddannelsen skal fuldt ud integreres i den overordnede europæiske kvalifikationsramme. Der udarbejdes en rapport om videreudvikling af de grundlæggende principper for forskeruddannelse.

Kommentar: Dansk forskeruddannelse er under evaluering og en kommende revision af phd-bekendtgørelsen vil bl.a. lade sig inspirere af Bologna principperne.

III,2 The social dimension

Der bør være lige adgang for alle til videregående uddannelse. Socialt og økonomisk betingede forhindringer for studiefuldførelse bør imødegås.

Kommentar: Den danske SU-lovgivning, inklusive den seneste ændring, imødekommer disse krav.

III,3 Mobility

Eftersom vandring over grænserne er et af hovedformålene med processen, bør muligheden for at medtage stipendier og lån fremmes, og procedurerne i forbindelse visum og arbejdstilladelse smidiggøres.

Kommentar: Den danske SU-lovgivning giver i meget vidt omfang mulighed for at medtage stipendier og lån til uddannelse i udlandet.

III,4 The attractiveness of the EHEA and cooperation with other parts of the world.

Det europæiske højere uddannelsesområde skal være åbent og attraktivt og hvile på princippet om bæredygtig udvikling. Det europæiske højere uddannelsesområde skal være partner med andre regioner i verden og forståelsen i andre verdensdele for Bologna procesens reformer skal fremmes.

**Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling**

Kommentar: Disse principper svarer til hidtidig dansk politik.

IV. Taking stock on progress for 2007

Der skal gøres status forud for næste konference i 2007 på samme prioritetsområder (gradsstruktur, kvalitetssikring og anerkendelse). Der skal være særlig opmærksomhed på a) gennemførelse af de vedtagne standarder for kvalitetssikring, b) etablering af nationale kvalifikationsrammer, c) mulighed for tildeling af fælles eksamensbeviser fra flere universiteter (joint degrees) og d) skabe muligheder for fleksible uddannelsesveje i videregående uddannelse, herunder procedurer for anerkendelse af tidligere erhvervede kundskaber.

Kommentar: Statusarbejdet har været en nyttig og hensigtsmæssig proces, der i sig selv har øget gennemførelshastigheden i medlemslandene. Danmark har tilsluttet sig, at det fortsætter.

V. Preparing for 2010

Hovedprincipperne i Bologna processen bør fastholdes også efter 2010. Samarbejdsstrukturen med følgegruppe (Bologna Follow Up Group) fastholdes, idet yderligere europæiske organisationer tilknyttes som rådgivende medlemmer.

Kommentar: Vi er tilfreds med samarbejdsstrukturen, hvor Danmark er valgt ind i følgegruppens forretningsudvalg for det kommende år.